

ES Kokmateriālu regula

Autumn 2017

Funded by the LIFE programme of the European Union and UK Aid from the UK government. The European Commission support for the production of this publication does not constitute endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. This material has been funded by UK aid from the UK government; however the views expressed do not necessarily reflect the UK government's official policies.

- **Ievads:** vēsture, prasības un tvērums
- **Kas ir iesaistīti?**
- **Pienākumu noteikšana:** tirgus dalībnieki, tirgotāji, pārraudzības organizācijas, pārraudzības organizācijas, Eiropas Komisija
- **Kas ir „likumīgs“?**
- **Izstrādājumu tvērums:** uz ko regula attiecas un uz ko - ne
- **Piemērošana:** sankcijas, atbildība, pierādījumi, gadījumi
- **Resursi**

Ievads

12.11.2010

EN

Official Journal of the European Union

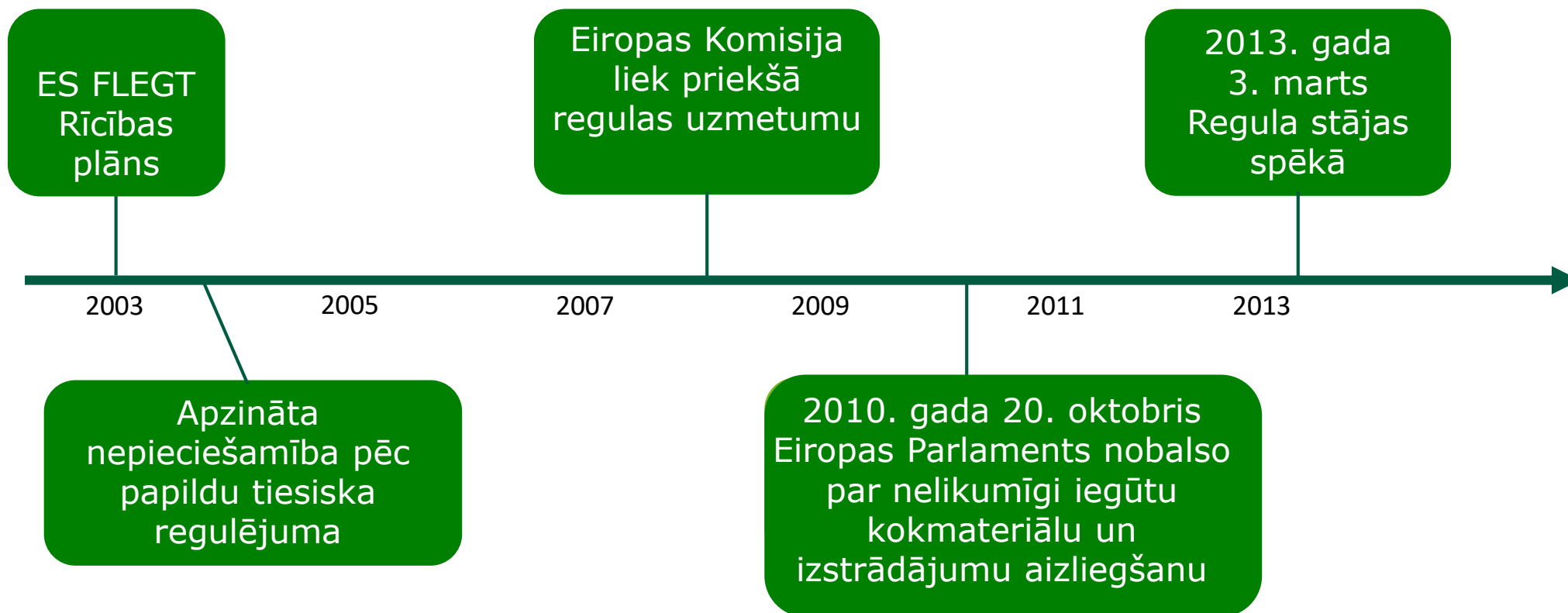
L 295/23

**REGULATION (EU) No 995/2010 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 20 October 2010**

laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market

(Text with EEA relevance)

- Daļa no ES FLEGT Rīcības plāna
- Mērķis - ierobežot nelikumīgu mežizstrādi un tirdzniecību ar nelikumīgi iegūtiem kokmateriāliem
- Liedz laist ES tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koksnes izstrādājumus
- Uzliek uzņēmumiem pienākumu veikt likumības pārbaudes

Kopš 2013. gada 3. martā saskaņā ar ES Kokmateriālu regulu ir nelikumīgi laist ES tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koksnes izstrādājumus

- Liedz laist ES tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koksnes izstrādājumus
- **„Tirgus dalībniekiem”** - kas laiž kokmateriālus/koksnes izstrādājumus ES tirgū - jāveic likumības pārbaudes
 - jāiegūst informācija
 - jānovērtē risks, ka kokmateriāli varētu būt iegūti nelikumīgi
 - jāmazina risks
- **„Tirgotājiem”** - kas pērk un pārdod ES tirgū laistus kokmateriālus - jāreģistrē, no kā viņi kokmateriālus pērk un kam tos pārdod

Vienīgi izstrādājumi ar FLEGT licencēm vai CITES atļaujām/sertifikātiem automātiski apmierina ES KR prasības - izstrādājumiem ar licenci/sertifikātu nav nepieciešams veikt likumības pārbaudes

- Regula ir saistoša visām dalībvalstīm
- Attiecas uz plašu kokmateriālu un koksnes izstrādājumu klāstu, tostarp, celulozi un papīru, kas iegūti gan ES valstīs, gan citur

Picture source: BBC

Kas ir iesaistīti?

Kas ir iesaistīti?

Eiropas Komisija

Pārraudzības
iestādes

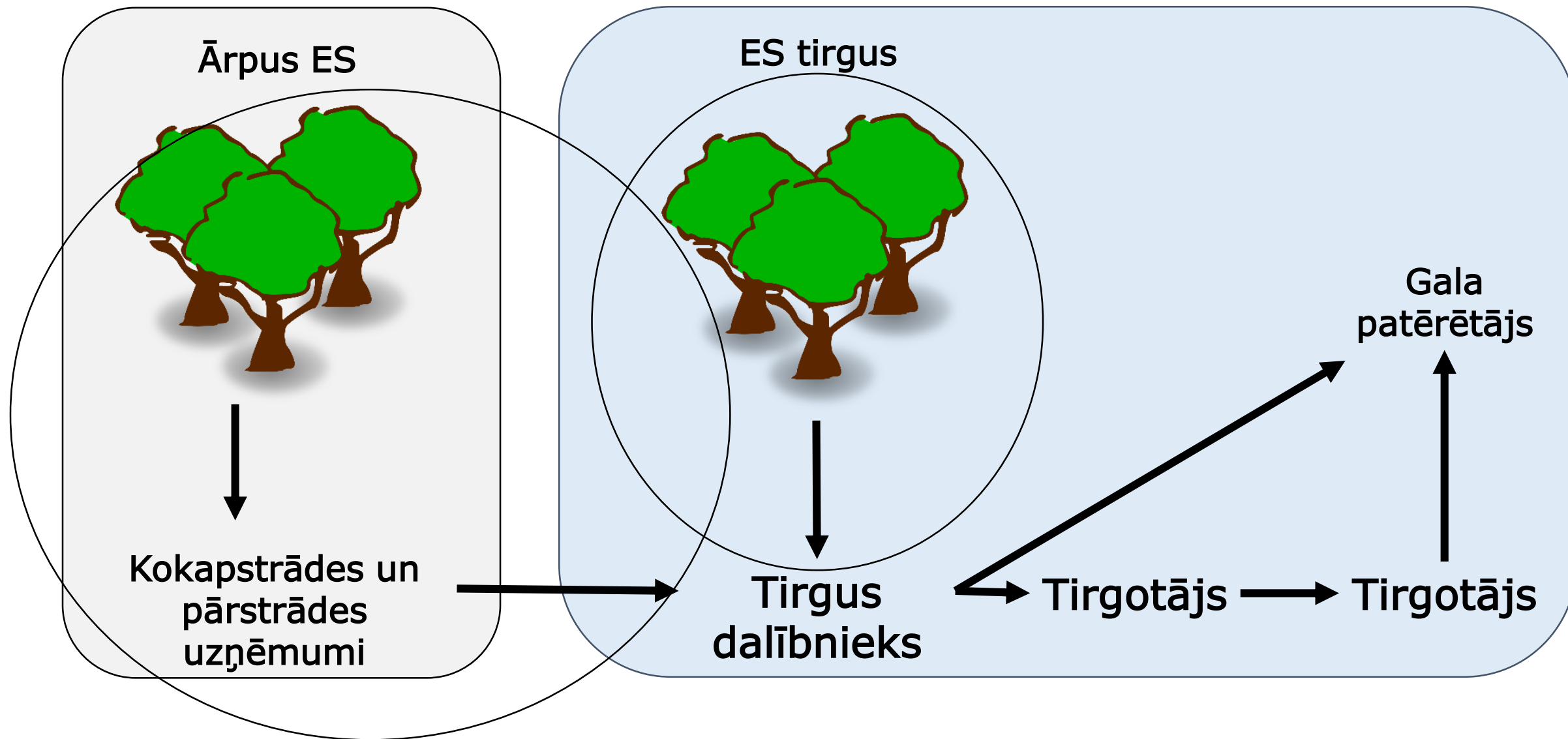

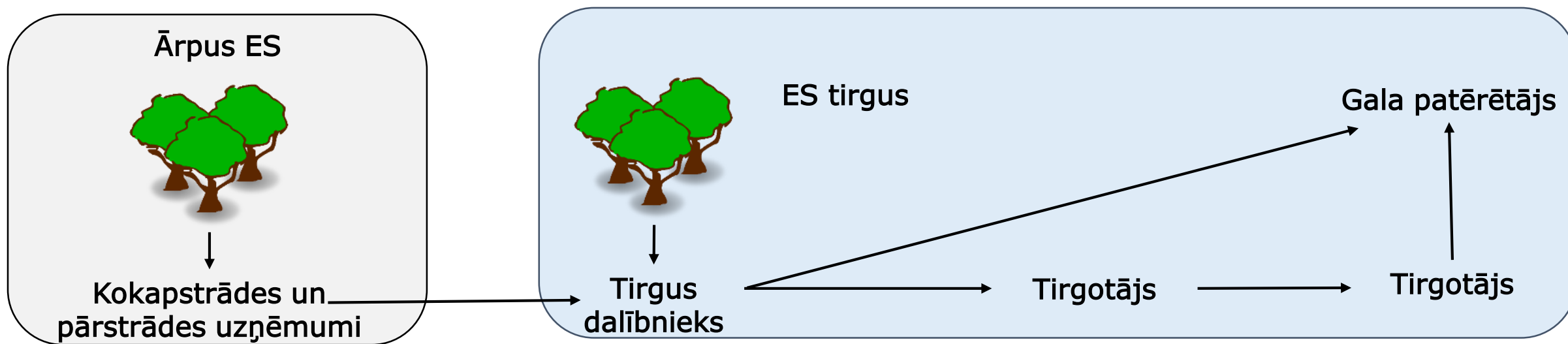
Dalībvalstis
(Kompetentās iestādes)

Meža nozare
(Tirgus dalībnieki un
tirgotāji)

Kādi ir iesaistīto pušu pienākumi?

Tirgus dalībnieki un tirgotāji

Importēti kokmateriāli

(iegūti ārpuse ES)

- Tirgus dalībnieks ir uzņēmums, kas darbojas kā importētājs pēc tam, kad kokmateriāli izgājuši muitas kontroli
- Tas, vai uzņēmums ir tirgus dalībnieks, nav atkarīgs no īpašumtiesībām uz izstrādājumiem vai citiem līgumnosacījumiem

Vietējie kokmateriāli

(iegūti ES)

- Tirgus dalībnieks ir uzņēmums, kas nodod citam uzņēmumam vai izmanto kokmateriālus, kas pirms tam jau izstrādāti

Importētāji ES

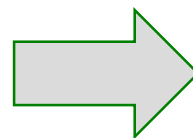
„Vairumā gadījumu importētājs ir tas, kas norādīts kā „preču saņēmējs” (*Consignee*) muitas deklarācijas (vienotā administratīvā dokumenta - VAD) 8. ailē”.

EUROPEAN COMMUNITY		1	2	3	4	5	6	7	
Copy for the country of dispatch/export	1	2 Consignor/Exporter		No					
	8 Consignee	No							
	14 Declarant/Representative	No							
	18 Identity and nationality of means of transport at departure			19 Ctr.					
	21 Identity and nationality of active means of transport crossing the border								
	25 Mode of transport at the border	26 Inland mode of transport	27 Place of loading						
	29 Office of exit	30 Location of goods							
	31 Packages and description of goods	Marks and numbers — Container No(s) — Number and kind							
	32 Item No	33 Commodity Code							
	34 Country origin Code	35 Gross mass (kg)							
37 PROCEDURE	38 Net mass (kg)								
40 Summary declaration/Previous document									

- Laisti ES tirgū (fiziskā nozīmē)
- Pirmo reizi
- Izmantoti komercdarbībā
 - neatkarīgi no tā, vai tiek pārdoti vai ne

- Nelikumīgi iegūtu kokmateriālu vai koksnes izstrādājumu laišana tirgū ir *aizliegta*

- Jāveic likumības pārbaudes, izmantojot īpašu sistēmu un procedūras
- Jāuztur likumības pārbaužu sistēma un regulāri jāvērtē tās darbība

Jāminimizē nelikumīgi iegūtu kokmateriālu un koksnes izstrādājumu risks

Likumības pārbaužu sistēmai jāietver:

- ✓ Pieeju informācijai
- ✓ Riska vērtēšanas procedūras
- ✓ Riska mazināšanas procedūras

Turklāt, pieraksti jāglabā piecus gadus

Svarīgākais: izsekojamība

- Uzņēmumam jāspēj identificēt pircējus un piegādātājus visā piegādes ķēdē
- Jāglabā informācija vismaz piecus gadus
- Jāsniedz informācija kompetentajām iestādēm

Pienākumu noteikšana: Eiropas Komisija

- Ir formulējusi regulu (995) un tās ieviešanas noteikumus
- Apstiprina un kontrolē pārraudzības iestādes

Pienākumu noteikšana: ES dalībvalstis

Nodrošina, ka ES KR tiek piemērota visā to jurisdikcijā

- Nosaka „iedarbīgas, samērīgas un atturošas” sankcijas par regulas pārkāpumiem
- Izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kas atbild par regulas piemērošanu
- Iesniedz Komisijai ziņojumu par regulas piemērošanu reizi divos gados

Picture source: BBC

Valsts iestāde, kas atbild par ES KR piemērošanu un īstenošanu

- Veic pārraudzības iestāžu pārbaudi
- Veic pārbaudes, vai tirgus dalībnieki sekmīgi pilda pienākumus - oficiālas pārbaudes uzņēmumu telpās un lauka pārbaudes. Pieprasa korektīvas darbības, ja nepieciešams.
- Glabā dokumentāciju par pārbaudēm un dara to publiski pieejamu

Apstiprinātās kompetentās iestādes

http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/list_competent_authorities_eutr.pdf

- Uztur likumības pārbaužu sistēmu un regulāri vērtē tās darbību
- Pārliecinās, ka likumības pārbaužu sistēma tiek pareizi izmantota
- Veic nepieciešamās darbības, ja tas tā nav, tostarp informē kompetentās iestādes, ja tirgus dalībnieks rupji vai regulāri pārkāpj savus pienākumus

Apstiprinātās pārraudzības iestādes

<http://ec.europa.eu/environment/forests/mos.htm>

Atcerieties, tirgus dalībniekiem nav jāizmanto pārraudzības organizācijas likumības pārbaužu sistēma, viņi drīkst izmantot paši savu

Kas ir „likumīgs”?

Kas ir „likumīgs”?

- **Likumīgi iegūti:** iegūti saskaņā ar...
- **Nelikumīgi iegūti:** iegūti, pārkāpjot...
- ... attiecināmus tiesību aktus ieguves valstī.

Kas ir „likumīgs“?

Attiecināmi tiesību akti

- Likumīgas mežizstrādes tiesības

- Nodekļi un nodevas, kas saistītas ar mežizstrādi

- Atbilsme mežizstrādes noteikumiem

- Trešo pušu lietojuma un īpašumtiesību ievērošana

- Attiecināmi tirdzniecības un muitas tiesību akti

Starptautisku konvenciju loma

Bez valsts tiesību aktiem arī starptautiskas vienošanās, kam šī valsts pievienojusies, jāņem vērā, nosakot, kādi kokmateriāli iegūti likumīgi, un kādi - nelikumīgi
likumīgi/nelikumīgi iegūtu kokmateriālu

Ja tas nav starptautiski noteikts, mežizstrādes likumība vai nelikumība izriet no kokmateriālu ieguves valsts tiesību aktiem, tostarp, normatīvajiem aktiem, kā arī **tādu attiecināmu starptautisku konvenciju īstenošanas, kam attiecīgā valsts ir pievienojusies.**

Izstrādājumu tvērumš

Izstrādājumu tvērums - uz ko regula attiecas?

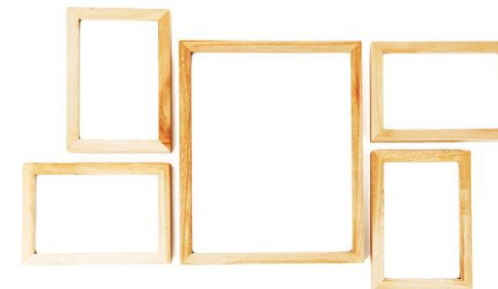
- Praktiski uz visiem izstrādājumiem, kuru sastāvā ir koksne, koksnes šķiedras, kartons vai papīrs
- Pilns saraksts atrodams regulas pielikumā
- Izstrādājumu identifikācija balstās uz ES mitas kodu sistēmu. Piem.:
 - 4403 Neapstrādāti kokmateriāli
 - 4412 Saplāksnis
 - 47. un 48. nodaļa Celuloze un papīrs

Regulā iespējami grozījumi - izstrādājumu sarakstā iespējamās izmaiņas

Izstrādājumu tvērumš - uz ko regula attiecas?

- Malka
- Neapstrādāti kokmateriāli
- Dzelzceļa gulšņi
- Zāgēta vai šķelta koksne
- Finiera loksnes
- Profilēti kokmateriāli
- Kokskaidu plātnes u.tml.
- Kokšķiedru plātnes
- Saplāksnis
- Blīvināta koksne
- Koka ietvari
- Iesaiņojuma lādes, kastes u.tml.
- Mucas, mucīņas, kubli u.tml.
- Galdniecības un namdaru izstrādājumi no koka
- Celuloze un papīrs (izņemot no bambusa un otreizēji izmantotus materiālus)
- Koka mēbeles
- Saliekamas būvkonstrukcijas

Izstrādājumu tvērums - uz ko regula NEattiecas?

- Atkritumi = koksnes izstrādājumi vai izstrādājumu daļas, kas ražotas no kokmateriāliem/koksnes izstrādājumiem, kuru dzīves cikls beidzies (citādi tie tiktu izmesti atkritumos)
- „Sēdekļi”
- Pīti izstrādājumi
- Iesaiņojuma materiāli (izmantoti kā iesaiņojums)
- Iespiedmateriāli

Izstrādājumu tvērumu - svarīgas atšķirības

Izstrādājumu veids vai materiāli	Atteicas 	Neattiecas
Iespiedmateriāli	Papīrs vai salvešpapīrs, kas var būt arī apdrukāts, piem., sejas salvetes, tualetes papīrs un rakstāmpapīrs	Izstrādājumi, kuru apdruka ir būtiska to daļa, piem., grāmatas, brošūras un fotogrāfijas
Mēbeles	Vairums koka mēbeļu	Sēdekļi, pītas/austas bambusa šķiedras, medicīnas, ķirurģijas, zobārstniecības un veterinārijas mēbeles
Bambuss	Masīvi bambusa izstrādājumi, piem., grīdas segums, galda virsmas un mēbeļu daļas	Pītu vai austu bambusa šķiedru izstrādājumi, celuloze un papīrs, sēdekļi
Iesaiņojums	Iesaiņojums, ko pārdod kā izstrādājumu vai kas piešķir izstrādājumam būtiskas iezīmes (piem., dekoratīvas dāvanu kārbas)	Iesaiņojums, ko izmanto, lai „saturētu, aizsargātu vai pārnēsātu” citus izstrādājumus, piem., transportējot, vai specifisks ilglaicīgi izmantojams iesaiņojums, piem., mūzikas instrumentu futrāļi

Piemērošana

Piemērošana: sankcijas

- Iespējamās sankcijas nosaka dalībvalstu tiesību akti
- Sankcijām jābūt *iedarbīgām, samērojamām* ar pārkāpuma smagumu un *atturošām*
- Iespējamās sankcijas:
 - naudassods
 - konfiskācija
 - tirdzniecības atļaujas apturēšana
 - brīvības atņemšana

Sankcijas var piemērot

Kam:

Ja tie:

**Tirgus
dalībniekiem**

- laiž tirgū nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koksnes izstrādājumus
- neīsteno likumības pārbaudes

Tirgotājiem

- ja tie nav identificējuši tirgus dalībniekus vai tirgotājus, kas piegādājuši uzņēmumam kokmateriālus
- nevar norādīt tirgotājus, kuriem tie piegādājuši kokmateriālus

**Pārraudzības
iestādēm**

- nav uzturējuši likumības pārbažu sistēmu un regulāri vērtējuši tās darbību
- nav pārliecinājušies, ka tirgus dalībnieki pienācīgi īsteno savu likumības pārbažu sistēmu
- nav veikuši nepieciešamās darbības, ja kāds tirgus dalībnieks pienācīgi neīsteno savu likumības pārbažu sistēmu

Piemērs (Lielbritānija)

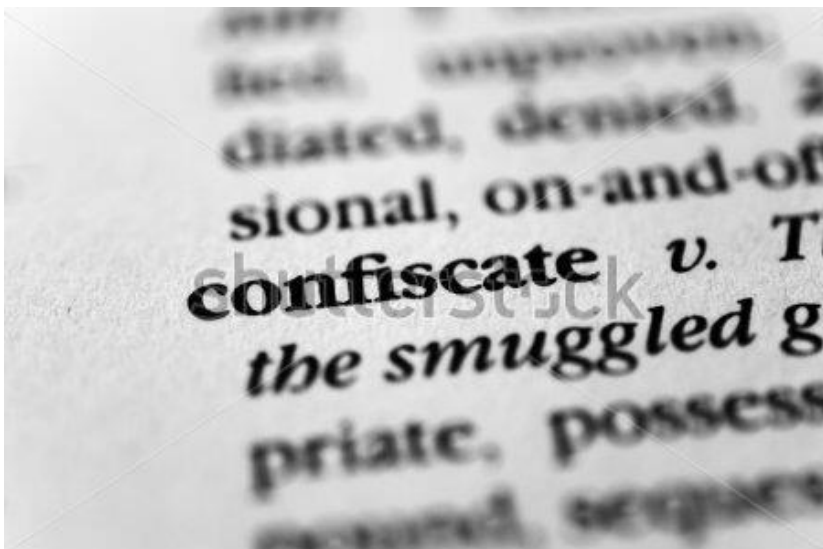
Personu, kas izrādījusies vainīga, var sodīt ar:

- (a) ar mirtiesneša lēmumu - ar naudassodu līdz 5000 mārciņām vai brīvības atņemšanu līdz trim mēnešiem, vai abiem minētajiem soda veidiem;
- (b) ar tiesas lēmumu - naudassodu (bez ierobežojuma) vai brīvības atņemšanu līdz diviem gadiem, vai abiem minētajiem soda veidiem.

Kompetentās iestādes skaidrojums:

„sodu var piemērot par katru kokmateriālu vienumu sūtījumā”

Materiālu konfiskācija
un piegāžu plūsmas
pārtraukums

Pircēju novēršanās un
kaitējums zīmolam

Iespējams, daudz būtiskāk...

Lumber Liquidators

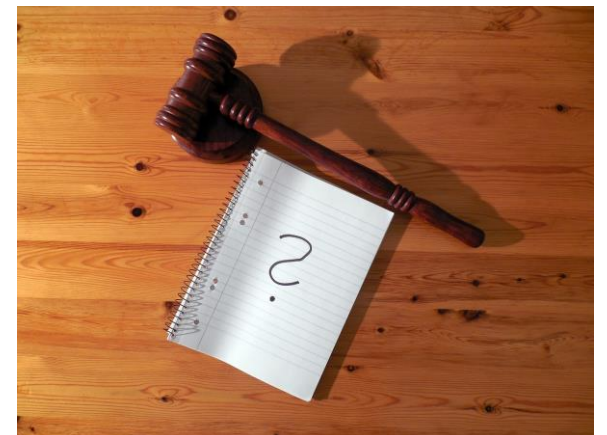
Uz kā gulstas atbildība?

- Tirgus dalībniekus var sodīt par regulas pārkāpumiem
- Pārraudzības iestādes pakalpojumu izmantošana neatbrīvo tirgus dalībniekus no to pienākumiem un atbildības un neizslēdz iespēju, ka tos varētu sodīt

Kuram kas ir jāpierāda?

- Pienākums pierādīt neatbilstmi piekrīt pārvaldes iestādēm
- Kompetentajām iestādēm, iespējams - ar policijas palīdzību, jāpierāda, ka regulas prasības pārkāptas

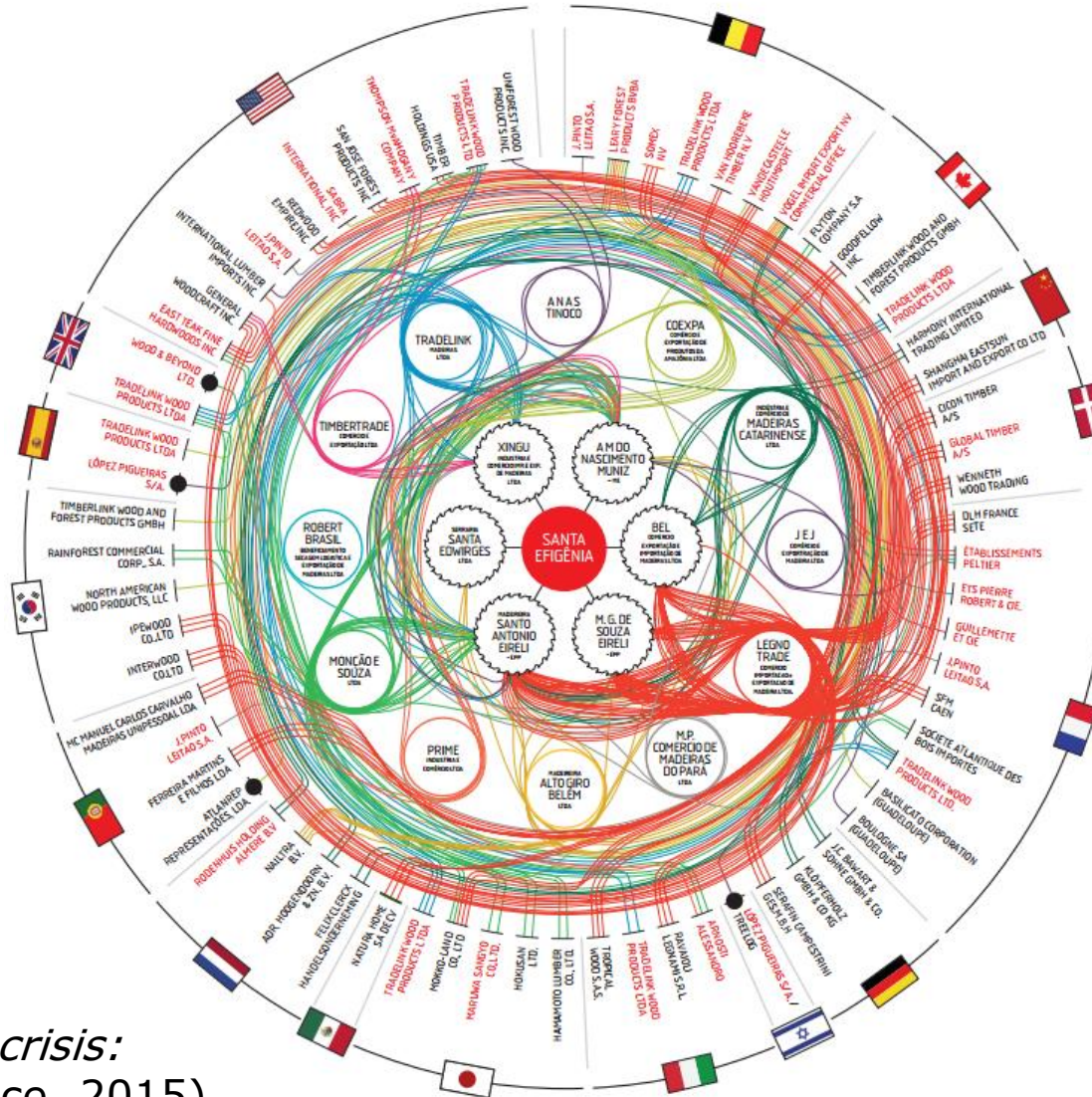

- Situācija dažādās dalībvalstīs atšķiras
- Dažas ir tikušas tālāk,
tostarp - Dānija, Lielbritānija, Vācija,
Zviedrija
- Nav publiski pieejamas informācijas par
tirgus dalībniekiem piemērotajiem sodiem
- Dažās dalībvalstīs tiek veikti auditi

- Lielbritānijas kompetentā iestāde par saplāksni no Ķīnas: [koksnes uzbūves mikroskopiskas izpētes projekts](#)
- *Skogsstyrelsen*, Zviedrijas kompetentā iestāde, sodījusi *Almtra Nordic* ar 17 000 kronu (ap 1800 eiru) lielu sodu: [tīkkoks no Mjanmas](#)
- Dānijas kompetentā iestāde [pieprasa, lai septiņi tirgus dalībnieki uzlabotu likumības pārbaudes attiecībā uz tīkkoku no Birmas](#) (citas pārbaudes notikušas Beļģijā, Itālijā, Nīderlandē, Spānijā, Lielbritānijā)
- Nīderlandes kompetentās iestādes sankcijas pret [Fibois BV par *Lophira alata* iepirkumu](#) no Kamerūnas uzņēmuma *CCT* apstiprinājusi Nīderlandes tiesa (iespējamais sods par līdzīgiem nodarījumiem nākotnē - 1800 eiru/m³)
- Vācijas tiesa lemj, ka [Vācijas kompetentā iestāde *BLE* pamatoti konfiscējusi venges koksnes kokmateriālus](#), kas 2013. gadā ar viltotiem dokumentiem importēta no Kamerūnas Republikas.

- Aizvien lielāka uzmanība augsta riska gadījumiem dažādās valstīs
- Lielākā uzmanība - atsevišķiem uzņēmumiem
- Tādas informācijas parādīšanās publiskajā telpā, ko tirgus darbinieki varētu izmantot riska vērtēšanā
- Uzmanības pievēršana briesmām, ko var izraisīt paļaušanās vienīgi uz dokumentiem

NVO akcijas

Source: *The Amazon's silent crisis: licence to launder.* (Greenpeace, 2015)

Resursi

Galvenais tiesību akts

Regula (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus

Sekundāri tiesību akti

- Deleģētā regula (ES) Nr. 363/2012 par pārraudzības organizāciju atzīšanas un atzīšanas atsauksanas procedūras noteikumiem
- Īstenošanas regula (ES) Nr. 607/2012 - regula, kas nodrošina vienādu likuma piemērošanu

Vadlīnijas

- Vadlīnijas

A to Z | About this site | Contact | FAQ | Sitemap | What's new? | Search | Legal notice | English (en) ▼

ENVIRONMENT

European Commission > Environment > Nature and Biodiversity > Forests > Illegal logging

Home | Who's who | Policies | Integration | Funding | Law | Resources | News & Developments |

EU Forests and Forest related policies

- The GP on Forest Protection and Information
- Forest Information
- Forest Fires
- Studies and published articles
- International Forest Issues ▶

Timber Regulation

Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market – also known as the (Illegal) Timber Regulation counters the trade in illegally harvested timber and timber products through three key obligations:

1. It prohibits the placing on the EU market for the first time of illegally harvested timber and products derived from such timber;
2. It requires EU traders who place timber products on the EU market for the first time to exercise 'due diligence';

Once on the market, the timber and timber products may be sold on and/or transformed before they reach the final consumer. To facilitate the traceability of timber products economic operators in this part of the supply chain (referred

http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm

NEPCon Sourcing Hub

Timber

Palm Oil

Beef

Soy

www.nepcon.org/sourcinghub

The End

NEPCon Sourcing Hub was developed
in partnership with the **Forest Stewardship Council**

With support from

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF DENMARK

DANIDA | INTERNATIONAL
DEVELOPMENT COOPERATION

NEPCon Sourcing Hub is funded by UK Aid from the UK government , the LIFE programme of the European Union and DANIDA, Ministry of Foreign Affairs of Denmark. Donors are not responsible for any claims or views presented in this material. The European Commission support for the production of this publication does not constitute endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. The views expressed do not necessarily reflect the UK government's or DANIDA's official policies.